

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Актуальні проблеми міжнародних відносин та світової політики»

Галузь знань			29 «Міжнародні відносини»		Освітній рівень	Перший (бакалаврський)
Освітньо-професійні програми			«Міжнародні відносини та регіональні студії»		Тип дисципліни	За вибором
Обсяг:	Кредитів ECTS	Годин	За видами занять			
			Лекцій	Семинарських занять	Практичних занять	Самостійна підготовка
	4	120	32	32	-	56 год.

АНОТАЦІЯ КУРСУ

Взаємозв'язок у структурно-логічній схемі

Для вивчення дисципліни здобувач має володіти знаннями та навичками з навчальних курсів:	Вступ до спеціальності, Історія України, Історія міжнародних відносин, Міжнародні відносини та світова політика, Політологія.
Онлайн курси, які можуть бути корисними для попереднього вивчення та в процесі набуття компетентностей за неформальною освітою	

Мета курсу:	розкриття сутності, причин появи, генези та можливих шляхів вирішення найактуальніших проблем міжнародних відносин та світової політики у контексті геополітичних перетворень сучасності, розуміння закономірностей їхнього виникнення
--------------------	--

Компетентності, в тому числі відповідно до освітньо-професійної програми

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК)	Hard-skills / Спеціальні (фахові) компетентності (СК)
ЗК 1 – здатність до абстрактного мислення, аналізу; ЗК 2 – здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями та застосовувати їх у практичній діяльності; ЗК 3 – здатність спілкуватися державною та іноземними мовами як усно, так і письмово; ЗК 4 – здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, зокрема завдяки використанню інформаційних і комунікаційних технологій; ЗК 8 – здатність до адаптації та дії в новій ситуації, зокрема в міжнародному контексті; ЗК 9 – навички міжособистісної взаємодії, цінування та поваги різноманітності та багатокультурності; ЗК 10 – здатність діяти відповідально, проявляти громадянську свідомість, відповідати за якість виконаної роботи	ФК 1 – знання про природу, принципи організації та історичні тенденції розвитку міжнародних відносин; ФК 2 – здатність розуміти міжнародні відносини у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, економічному, суспільному, культурному; ФК 11 – розуміння характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав.

Результати навчання (програмні результати навчання – ПРН)

<p>Знання:</p> ПРН 1 – знання про природу, еволюцію, стан теоретичних досліджень міжнародних відносин та світової політики, а також про природу та джерела зовнішньої політики держав і діяльність інших учасників міжнародних відносин; ПРН 3 – знання про природу та характер взаємодій окремих країн та регіонів на глобальному, регіональному та локальному рівнях;

Навички:

ПРН 18 – аналізувати інформацію про стан міжнародних відносин, зовнішньої політики України та інших держав, готувати інформаційні та аналітичні документи, із дотриманням правил їх оформлення.

ПРН 31 – розуміння процесів модернізації в країнах Азії та Африки;

ПРН 32 – знання актуальних проблем міжнародних відносин в Латинській Америці;

ПРН 33 – розуміння зовнішньої політики США та країн Центрально-Східної та Південно-Східної Європи.

ПРН 35 – використовувати основні положення конфліктології та теорії переговорів;

ПРН 37 – аналізувати зовнішню політику, в т. ч. зовнішню політику України.

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Тема	Вид заняття	Розподіл балів	Форми та методи навчання (форми робіт, за які здобувач отримує бали)
Тема 1. Вступ. Сутність постбіполярної системи міжнародних відносин та її головні протиріччя	Лекція 1		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 1	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 2. Центри прийняття зовнішньополітичних рішень у сучасному світі	Лекція 2		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 2	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 3. Концепції зовнішньої політики провідних країн світу на початку XXI ст.	Лекція 3		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 4. Інтеграційні та дезінтеграційні процеси в сучасному світі	Семінар 3	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 5. Вплив конфесійного фактору на сучасну світову політику	Лекція 4		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семінар 4	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 6. Феномен сепаратизму у сучасній світовій політиці	Лекція 5		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 7. Торговельні війни у сучасному світі та їх вплив на міжнародні відносини	Семінар 5	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 8. Проблема ядерної безпеки у сучасному світі	Лекція 6		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 9. Вплив на сучасну світову політику ідей ліво- та правопулізму	Лекція 7		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення

	Семинар 6	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 10. Міграційний фактор та роль національних меншин в міжнародних відносинах сучасності	Лекція 8		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семинар 7	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Тема 11. Сучасні збройні конфлікти та їх вплив на світову політику	Лекція 9		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
Тема 12. Війна РФ проти України як виклик міжнародній безпеці та сучасному світовому порядку	Лекція 10		Лекція-візуалізація (Power Point), бесіда, розповідь, пояснення
	Семинар 8	6	Робота з джерелами та науковою літературою. Підготовка та презентація доповідей. Участь в обговоренні та дискусії
Виконання реферату		12	Реферат готується на тему, яку здобувач вищої освіти обирає з переліку тем. При оцінці реферату враховується ступінь розкриття теми та відображення головного змісту, глибина опрацювання відповідних тематичних джерел інформації, вміння застосовувати теоретичний матеріал для вирішення практичних проблем, логічність викладу, здатність робити висновки з проведеного дослідження, відповідність технічного оформлення зазначеним нормам, якість підсумкової співбесіди або доповіді.
Підсумковий контроль знань		40	Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання залікових завдань – 40. Час виконання – до 80 хвилин. Екзаменаційний білет має тестову форму. Білет містить 20 тестових завдань, здобувач одержує 2 бали за кожну вірну відповідь
Додаткові бали в рамках неформальної освіти			Участь у наукових конференціях, підготовка наукових публікацій, проектна робота тощо.

СИСТЕМА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ І КОНТРОЛЮ (дистанційний курс) –

ІНФОРМАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Актуальні журнали для поглибленого вивчення дисципліни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Америка і Європа у сучасних міжнародних трансформаціях. Монографія. / Макаренко Є., Погорська І., Рижков М. та ін. К.: Центр вільної преси, 2016. 472 с. 2. Бернадський Б. В. Міжнародні конфлікти: курс лекцій / Б. В. Бернадський. К. : ДП «Вид. дім «Персонал», 2012. 366 с. 3. Гелд Д. Глобальні трансформації. Політика, економіка, культура / Д. Гелд, Е. МакГрю, Д. Голдблатт, Дж. Перратон. К.: Фенікс, 2020. 584 с. 4. Глобальна та національна безпека : підручник / за заг. ред. Г. П. Ситника. К. : НАДУ, 2016. 764 с. 5. Дівак В. В. Сепаратизм як феномен сучасної політики / В. В. Дівак. К. : Логос, 2010. 223 с.
<ol style="list-style-type: none"> 1) Актуальні проблеми міжнародних відносин 2) Актуальні проблеми політики 3) Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Серія: Міжнародні відносини 4) Вісник Львівського національного університету імені Івана Франка. Серія: Міжнародні відносини 	

<p>університету. Серія: Міжнародні відносини</p> <p>5) Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Караїзна. Серія «Міжнародні відносини, економіка, країнознавство, туризм»; Серія «Історія»</p> <p>6) Зовнішні справи</p> <p>7) Стратегічна панорама</p>	<p>6. Європейська інтеграція та міжнародна співпраця : посібник / за заг. ред. В. А. Мандрагелі, Л. А. Шереметьєвої ; В. А. Мандрагеля, Ю. В. Мельник, О. І. Пошедін [та ін.]. К. : НАДУ, 2016. 288 с.</p> <p>7. Іваницька О. П. Зовнішня політика країн Західної Європи та Північної Америки у постбіполярний період (1990-і – 2000-і роки): навч. посіб / О. П. Іваницька. К.:Видавничий Дім «Слово», 2012. 720 с.</p> <p>8. Казанова Х. Релігія в сучасному світі: плюралізм, секуляризація, глобалізація / Х. Казанова. Львів : Вид-во Українського католицького університету, 2019. 348 с.</p> <p>9. Капітоненко М. Міжнародні конфлікти / М. Капітоненко. К.: Либідь, 2009. 352 с.</p> <p>10.Отрош М. І. Місце і роль Католицької церкви у міжнародному правопорядку: монографія. Київ-Одеса : Фенікс, 2017. 594 с.</p> <p>11.Павлів-Самоїл Н. П. Міграція кінця ХХ – початку ХХІ століття: філософсько-правове дослідження: монографія / Н. П. Павлів-Самоїл. Львів: Сполом. 2020. 520 с.</p> <p>12.Палінчак М.М., Галда П.П., Лешанич М.М. Релігійний фактор у міжнародних відносинах : навчальний посібник. Ужгород : Поліграфцентр «Ліра», 2015. 296 с.</p> <p>13.Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни Г. Почепцов. К.: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2015. 497 с.</p> <p>14.Торговельні війни сучасності та їх вплив на економічне зростання і розвиток у світі та Україні. / Наук. ред. В.Юрчишин. Київ: Заповіт, 2019. 190 с.</p> <p>15.Транснаціональні корпорації / І. О. Давидова, К. Ю. Величко, О. І. Печенка. Харків : Форт, 2018. 175 с.</p>
---	---

ПОЛІТИКА КУРСУ («ПРАВИЛА ГРИ»)

- Середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики.
- Освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу. Перескладання заліку відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін.
- Якщо студент відсутній з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації.
- Здобувачі вищої освіти мають слідувати принципам академічної доброчесності. У разі виявлення факту плагіату у виконаних роботах здобувач отримує за завдання 0 балів.
- Передбачено перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті. Для зарахування теми або частини теми здобувач надає відповідний сертифікат, де зазначені результати навчання та обсяг курсу (модуля) у годинах (кредитах ЄКТС). Передбачається зарахування результатів навчання у разі, якщо здобувач вищої освіти прослухав аналогічний курс (або його частину) у будь-якому університеті України або Європи, був учасником міжнародних проєктів Жан-Моне модуль, К1, у межах якого вивчалась така ж дисципліна (його частина), або слухачем такого ж дистанційного курсу на платформі «Prometheus», Coursera та інших, і при цьому має підтвердження – сертифікат про результати навчання (оцінку).

КРИТЕРІЇ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

Методи	Критерії оцінювання	Система оцінювання, бали
	<p>Студент у повному обсязі володіє навчальним матеріалом; виявляє творчі здібності; здатен самостійно ставити та вирішувати завдання; самостійно знаходити та використовувати матеріал; вільно самостійно та аргументовано викладає його під час усних виступів та письмових відповідей; глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу; демонструє вміння самостійно робити висновки; студент активно працює протягом семінарського заняття; впевнено відповідає на додаткові запитання; відповідь обов'язково супроводжується інформативною презентацією.</p>	6
Усний виступ, презентація,	Відповідь студента є правильною, обґрунтованою, логічною, містить аналіз і систематизацію,	5

дискусія, відповіді на питання	зроблені аргументовані висновки; відповідь обов'язково супроводжується презентацією; студент активно працює протягом усього семінарського заняття, демонструє глибоке оволодіння лекційним матеріалом, а також знання спеціальної літератури, здатний висловити власне ставлення до альтернативних міркувань з конкретної проблеми, проявляє вміння самостійно та аргументовано викладати матеріал, впевнено відповідає на додаткові запитання.	
	Студент достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст питань; відповідь супроводжується презентацією; у процесі підготовки доповіді студентом було використано основну літературу, відповідаючи на запитання студент виявляє знання лекційного матеріалу, в процесі викладання деяких позицій не вистачає достатньої глибини та аргументації; студент не впевнено відповідає на додаткові запитання, допускаючи, при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки.	4
	В цілому студент володіє навчальним матеріалом, під час усних виступів та письмових відповідей викладає його основний зміст, виявляє знання лекційного матеріалу виявляє знання лекційного матеріалу, навчальної літератури, намагається аналізувати факти й події, робити висновки; під час підготовки відповіді не була використана рекомендована література; у відповіді допущено суттєві неточності та помилки.	3
	Бали нараховуються в разі якщо відповідь відтворює основні положення навчального матеріалу на рівні запам'ятовування без достатнього розуміння; студент у цілому оволодів суттю питань з даної теми, втім, відсутні глибокий та всебічний аналіз представленого матеріалу, а також його обґрунтування та аргументація; студент не проявляє активності на практичних заняттях, відповідає лише за викликом викладача, дає неповні відповіді на запитання, припускається грубих помилок при висвітленні теоретичного матеріалу.	2
	Студент частково володіє навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки.	1
	Студент не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань.	0
Самостійна робота		
Тема 1	Вступ. Сутність постбіполярної системи міжнародних відносин та її головні протиріччя Розширити лекційний матеріал інформацією про наукові дискусії щодо проблеми глобального управління.	4 години
Тема 2	Центри прийняття зовнішньополітичних рішень у сучасному світі З'ясувати головні причини розквіту т. зв. «інтелектуальних корпорацій» та їх ролі під час прийняття державними установами зовнішньополітичних рішень	4 години
Тема 3	Концепції зовнішньої політики провідних країн світу на початку XXI ст. Проаналізувати сутність протиріч зовнішньополітичних доктрин ФРН та Франції стосовно перспектив розширення Євросоюзу	4 години
Тема 4	Інтеграційні та дезінтеграційні процеси в сучасному світі Розширити лекційний матеріал порівняльним аналізом інтеграційних процесів в Європі, Азії, Африці, Америці, на пострадянському просторі	4 години

Тема 5	Вплив конфесійного фактору на сучасну світову політику Проаналізувати головні напрями діяльності дипломатії Святого Престолу в країнах Латинської Америки	5 годин
Тема 6	Феномен сепаратизму у сучасній світовій політиці Розширити лекційний матеріал інформацією про спільне та відмінне понять регіоналізм, автономізм, сепаратизм	5 годин
Тема 7	Торговельні війни у сучасному світі та їх вплив на міжнародні відносини Проаналізувати роль Світової організації торгівлі (СОТ) та інших міжнародних організацій у запобіганні торговельних війн	5 годин
Тема 8	Проблема ядерної безпеки у сучасному світі Зробити порівняльний аналіз якісних та кількісних характеристик ядерної зброї Індії та Пакистану	5 годин
Тема 9	Вплив на сучасну світову політику ідей ліво- та правопулізму Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням теорії Ернесто Лаклау й Шанталь Муф	5 годин
Тема 10	Міграційний фактор та роль національних меншин в міжнародних відносинах сучасності Розширити лекційний матеріал інформацією про заяви політичних лідерів Німеччини та Франції стосовно сучасного стану мультикультуралізму	5 годин
Тема 11	Сучасні збройні конфлікти та їх вплив на світову політику Лекційний матеріал доповнити більш детальним вивченням організації курдської політичної автономії Іраку	5 годин
Тема 12	Війна РФ проти України як виклик міжнародній безпеці та сучасному світовому порядку Проаналізувати динаміку військово-технічної та фінансової допомоги Україні з боку країн НАТО	5 годин
	Разом	56 годин